

Om ofte stilte spørsmål

I denne spalten gjengis utvalgte spørsmål som er kommet til Revisorforeningens henvendelsessystem. Revisorforeningen har etter beste evne avgitt svar basert på de konkrete saksforhold, men påtar seg ikke rettslig ansvar for riktigheten, fullstendigheten eller anvendeligheten av de svar som er gjengitt.

Datterselskap som er ASA – kan morselskapet være «små foretak»?

Kategori: Regnskap

Spørsmål: Et lite konsern har et datterselskap som er ASA. Gjør dette at unntaket for utarbeidelse av konsernregnskap for små foretak ikke gjelder, altså at konsernet må ses på som stort, med den følge at konsernregnskap må utarbeides?

Svar: Nei. Så lenge konsernet som helhet er under størrelsesgrensene, er morselskapet «små foretak» selv om det har et datterselskap som er ASA. Hvis et morselskap (konsernspiss) har et datterselskap som er børsnotert, har morselskapet ikke unntak fra konsernregnskapsplikt, jf. regnskapsloven § 3–2 fjerde ledd. Det er ikke noen tilsvarende regel dersom datterselskapet er et ASA.

Det fremkommer av NOU 2003:23 at dette er et bevisst valg fra lovutvalgets side: «Det at et datterselskap er ASA medfører imidlertid ikke, etter utvalgets syn, at unntak fra konsernregnskapsplikten for små konsern bortfaller for allmennaksjeselskapets morselskap.»

Transaksjon mellom selskapet og aksjeeier – aksjeloven § 3–8

Kategori: Selskapsrett

Spørsmål: A og B eier AS X med 50 % hver. A eier i tillegg AS Y 100 %. AS X selger en eiendom til AS Y. Rammes avtalen av aksjeloven § 3–8 for noen av selskapene?

Svar: Dette er for de to selskapene ikke en avtale med aksjeeierne. Bestemmelsen gjelder imidlertid tilsvarende om avtalen er inngått med en nærstående til en aksjeeier, jf. § 3–8 (4). Hvem som er nærstående er nærmere regulert i § 1–5 (1). Hvis vi tenker oss at vi «står» i hvert av selskapene, blir vurderingen følgende: AS Y (kjøper): For AS Y er dette verken en avtale med aksjeeier A eller B. Det følger av § 1–5 (1) nr. 5 at i et selskap der aksjeeieren selv (eller noen nevnt i nr. 1 til 4) har bestemmende innflytelse, jf. § 1–3 (2), vil selskapet være aksjeeierens nærstående. Siden A kun har 50 % av aksjene i AS X, vil han ikke ha bestemmende innfly-

telse og avtalen vil dermed heller ikke være inngått med aksjeeierens nærstående. Avtalen rammes ikke av § 3–8. AS X (selger): Heller ikke her er det en avtale med A eller B. Imidlertid har A med sine 100 % bestemmende innflytelse i AS Y. AS X har dermed inngått en avtale med en nærstående til en aksjeeier og avtalen må behandles etter § 3–8 i AS X.

Tap på kausjon – rett til skattemessig fradrag

Kategori: Skatt

Spørsmål: Aksjeeier har gitt en personlig kausjon for et lån et AS har tatt opp i bank. Selskapet kan ikke betale lånet, og spørsmålet er om aksjeeier får skattemessig fradrag om kausjonen blir krevd innfridd?

Svar: Nei, innfrielse av en kausjon gir ikke skattemessig fradrag. Det kan unntaksvis stille seg annerledes om aksjeeieren driver

personlig næringsvirksomhet. Kravet er da at tapet må ha tilknytning til denne næringsvirksomheten, jf. skatteloven § 6–2 (2). Tilknytningskravet fortolkes strengt. Tapet må videre være endelig konstatert, jf. FSFIN § 6–2–1. Innfrielse av en kausjon vil gi regress mot eget selskap.